GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 28. 8. Marca 1824.

Wiadomości kraiowe.

Uwiadomienie
C. K. Rządu kraiowego.

Nayiaśnieyszey Pan naywyższą uchwałą z d. 16. Października 1823 raczył stósownie do przepisów Patentu z d. 8. Grudnia 1820 nadać Franciszkowi Rohrbach mieszczaninowi i kupcowi sukiennemu w Wiedniu na targowicy włośnianey (Haarmarkt) pod kulą niebieską Nro. 751 5letni przywiley na poprawę »z gatunków nayordynaryynieyszych sukien robienia sukien posadzkowych, których za kobierce pod nogi używać można, i które bardzo ciepłe, tanie, trwałe, i piękne są.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z d. 30. Października r. z. raczył stosownie do przepisów naywyższego uniwersału z dnia 8. Grudnia 1820 nadadź pięcletny przywiley Karolowi Wackenhagen uprawnionemu fabrykantowi instrumentów matematycznych (rayscaygów) na przedmieściu Mariahilf przy główney ulicy pod Nrm. 69 mieszkaiącemu, i Frydrykowi Wibel uprawnionemu zegarmistrzowi hurtownemu w Neubau przy ulicy Stuckgasse pod Nrm. 165 mieszkaiącemu, na wynalazek zrobienia trzewików, botów, kapeluszów, kaszkiecików i innych wyrobów na ten sposób, że do spaiania skóry, lub materyi, zamiast szwu, sztyfcików, szrubek albo gwoździ, kompozycyi chemiczney ożywa, która w mokrém nie puszcza, i tylko nayiększey mocy gwałtowney ulega.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z dnia 16. Października r. b. raczył stosownie do przepisów naywyższego uniwersału z dnia 8. Grudnia 1820 nadadź Krystyianowi Witteck Architektowi W. Xięstwa Toskańskiego, i budowniczemu mieyskiemu w Pradze pięcletny przywiley na poprawę »nadanie takiey własności glinie, do robienia cegły powszechnie używaney, a to przez prosty sposób postępowania, za pomocą przymięszania materyiału obficie znayduiącego się, dotąd nie uważanego, a zatem taniego, że z teyże gliny osobliwie lekkie i do sklepienia wszelkiego rodzaiu zdatne i trwałe cegły wypalać można, gdzie w stosunku do prostego sposobu postępowania, waga stopy sześcienney, gliny dobrze wypaloney o 33 do 39 funtów zmnieyszoną, a korzyść w dwoynasob osiągnioną bywa: 1) że, wyiąwszy piwnicy, te części budowy, których ściany pod ciężarem zwyczaynych cegieł ciężkich usunąćby się musiały, w różnych dymensyiach bezpiecznie od ognia sklepione, i 2) że lekkie przepierzenia, kapy, nogi piecowe i ogniska nad próżnemi pod spodem mieyscami bezpiecznie, a murowane rury kominowe na znayduiących się pod spodem słabych ścianach poprzecznych i przepierzeniach bez uszkodzenia stawiane bydź mogą.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z dnia 1. Listopada r. b. raczył stosownie do przepisów naywyższego uniwersału z dnia 8. Grudnia 1820 nadadź Józefowi i Gotfrydowi Wilda, właścicielom kraiowey fabryki guzików i towarów kruszcowych na przedmieściu Landstrasse pod Nrm. 518 pięcletny przywiley na wynalazek dawania koloru tęczy na złocie, srebrze, mosiędzu, miedzi, i tombaku, tudzież na blatach złota i srebra, i na pozłacanych towarach, a w szczególności na guzikach kruszcowych, który kolor przy każdém świetle, osobliwie zaś przy świecy i lampie, bardzo piękną i do brylantowego ognia podobną świetność wydaie, a przez zmianę rysunków skutek pomnaża.

Przy rozdawaniu nagrod, ze Skarbu rządowego w celu podźwignienia chowu koni i bydła pozwolonych, przedsięwziętém dnia 12go Maia r. z. na Jarmarku w Stanisławowie, otrzymały takowe nagrody następuiące osoby: 1) Nagrody po 20 Cz. Zł. w złocie za przychów naypięknieyszych źrzebców po stadnikach skarbowych: Szymon Naczewski z Kołodzieiowki, Hryń Stefanko z Podpieczar i Mikołay Kozak z Tłumacza. 2) Nagrody po 6 Cz. Zł. w złocie za przychów naypięknieyszych klaczek po stadnikach skarbowych: poddani Sobek Strudka z Wołczkowa, Herman Mathias z Krechowiec, i Jan Osłowiecki z Kłębowa; nakoniec 3) nagrody po 12 ZR. w Mon. Konw. za przychów naypięknieyszych byków: poddani Woy

ciech Wesołowski z Mariampola, Teodor Danyliński i Teodor Wilczuk z Kosmacza.

— *Z Wiednia d.* 28. *Lutego.* —

Dwór nasz przywdział żałobę na sześć niedziel od 26go Lutego aż włącznie do 7go Kwietnia po śmierci Eugeniusza Xiążęcia Leuchtenbergskiego, Xiążęcia na Eichstadzie.

Kommissyia wyznaczona do dochodzenia postępu funduszu umarzaiącego złożyła J. C. K. Mości następuiące zdanie sprawy o skutkach, które w trzynastém okazały się półroczu:

»Nayiaśnieyszy Panie! Z końcem Sierpnia r. z. minęło trzynaste półrocze od czasu założenia funduszu umarzaiącego procentowy dług Stanu.« — Na mocy przepisu naywyższego Patentu z d. 22go Stycznia 1817 zgromadziła się d. 23go tego miesiąca nayniżeniey podpisana Kommissyia mianowana przez J. C. K. Mość, by po rozpoznaniu rzeczy sprawdzić pomnażanie się funduszu umarzaiącego. — Protokuł działań do którego przyłączone są rachunki i akt przeglądania, tudzież likwidacyia główney kassy funduszu umarzaiącego dług Stanu przekłada się w dodatku z nayglębszém uszanowaniem. — Działania powszechnego umarzaiącego funduszu okazały nam w trzynastém półroczu od 1go Marca aż do końca Sierpnia 1823 następuiące główne rezultaty: a) Czynny maiątek funduszu umarzaiącego składaiący się przy końcu dwunastego półrocza ze 146 mil. 230,355 ZR. 9 3/8 kr. wynosił z końcem trzynastego półrocza 150 mil. 832582 ZR. 17 4/8 kr., a zatém w przeciągu onegoż powiększył się summą 4 mil. 602227 ZR. 8 1/8 kr. — Kapitał pierwotny dany umarzaiącemu funduszowi przy onegoż założeniu 1. Marca 1817 wynosił 50 mil. 135627 ZR. 21 2/8 kr. pomnożony został przez pół siodma roku summą 100 mil. 696954 ZR. 56 2/8 kr., przeto cały czynny maiątek funduszu umarzaiącego składał się z końcem trzynastego półrocza ze 150 mil. 832582 ZR. 17 4/8 kr. — b) Dochód czynnego maiątku z rocznych prowizyi całkiem wyrachowany na monetę konwencyyną wynosi z końcem trzynastego półrocza 4 mil. 191888 ZR. 2 3/4 kr., który z końcem dwónastego półrocza składał się z 3 mil. 978049 ZR. 56 kr. — Zatém nadrost w przeciągu trzynastego półrocza wynosi w rocznych prowizyiach 213838 ZR. 6 3/4 kr. — Licząc w to ze skarbu do funduszu umarzaiącego wpływaiącą roczną kwotę pół 6ta mil. ZR. M. K. pobiera fundusz na umarzanie nowych długów Stanu rocznego dochodu 9 mil. 691888 ZR. 2 3/4 kr. w M. K. oprócz 109548 ZR. 30 kr. w monecie kruszcowéy po pięć od sta. — Atoli od czasu postanowienia umarzaiącego funduszu zwiększyły się iego przychody o 7 mil. 102381 ZR. 37 3/4 kr. M. K. — c) Za pomocą tych wpływów przez wykupno nowych obligacyy prowizie w monecie konwencyyney przynoszących podług tychże obiegowey wartości, nakładem 3 mil. 118039 ZR. 5 kr. M. K., umorzono 4 mil. 176406 ZR. 20 kr. Kapitału ilości imienney, czyli redukuiąc wszystko na 5 procentowe efekta 3 mil. 856003 ZR. 20 kr. nowego długu Stanu. — Summa wykupionych od 1go Marca 1817 z prowizyią w monecie konwencyyney opłaconych obligacyi wynosi 88 mil. 520760 ZR 20 1/8 kr. w ilości nominalney, albo rachuiąc kapitał po 5 procentu wynosi 69 mil. 527669 ZR. 57 4/8 kr. — Oprócz umorzenia giełdowego nowych procentowych obligacyi obrócono ieszcze w Kwietniu i Czerwcu 1823 2 mil. 811000 ZR. M. K. na zapłacenie lotteryyney pożyczki Stanu z lat 1820 i 1821, przezco z kapitału tey lotteryyney pożyczki umorzono za r. 1820 962000 ZR. a za rok 1821 750000, ogółem milion 712000 ZR. — Celem zniesienia dawnieyszego długu Stanu płacącego w papierach procenta, co rok przeznaczonych iest ze Skarbu wyłącznie dwa mil. ZR. M. K., z których w trzynastém półroczu podniesiono milion. Nakładem miliona 23079 ZR. 9 kr. za pomocą wykupna do wartości obiegowey zastosowanego umorzono kapitał 3 mil. 28781 ZR. 27 1/8 kr. Oprócz tego pozyskał fundusz umarzaiący iako nadzwyczayną dotacyią w obligacyiach do różnych kass wszełych w ilości imienney 65664 ZR. 50 6/8 kr. — Umorzenie dawnieyszego długu Stanu licząc obligacyie różney stopy procentowey po pół trzecia procentu wynosi w trzynastém półroczu 2 mil. 855292 ZR. 30 kr. a w całym przeciągu wykupna od d. 14go Kwietnia 1818, 38 mil. 245021 ZR. 29 6/8 kr. z których redukuiąc podług przepisów patentu z d. 21go Marca 1818 za upłynione pięć lat 1818, 1819, 1820, 1821 i 1822 na efekta pół 3cia procentowe, umorzono publicznie 25 mil. 115 ZR. 50 kr. a inne 4 mil. 2 ZR. i 20 kr. leżą iuż na pogotowiu do takiego samego umorzenia za rok 1825.

Dań w Wiedniu d. 31. Grudnia 1823.

Antoni Baron Baldacci,
Prezydent C. K. jeneralnego rachunkowego Dyrektoryiatu.
Ignacy Jäger de Waidenau,
Wice-Prezydent.
Klaudiusz Kawaler Füljod,
C. K. rzeczyw. Radca nadworny.

Józef Ernst Miltitz,
C. K. rzeczyw. Radca nadworny.
Melchior Kawaler Steiner,
Zastępca Gubernatora w Banku Narodowym.
Bernhard Kawaler Eskeles,
Dyrektor Banku.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Wspomniony w naszey ostatniey Gazecie wniosek do Konstytucyi przełożony Kongressowi Mexykańskiemu, stanowi między innemi co następnie: »Naywyższa władza podzielona iest na prawodawczą, wykonawczą i sądową. Władza prawodawcza składa się z Senatu i z Izby Reprezentantów. Wszystkie części związkowey Rzeczypospolitey są wolnemi, samowładnemi i niepodległemi Państwami. Składa się ona z prowincyi Chiappas, Guanjuato, Senova, Sinaloa, z obuch Kalifornii, Chihuahua Durango i z Nowego Mexyku, z Coahiuli, Nowego Leonu, Texas, z Nowego Santanderu, Mexyku, Michoackanu, Ocyaki, Pueblo de los Angeles z Tlaxcalą, Queretarem, San Luiz Potosi, Tobasco, Vera-Cruz, Xalisco, Yucatan, i Los Zacatecas. Każde Państwo poszle do Mexyku 2 Senatorów; Deputowani obierani będą stosownie do ludności. Władza wykonawcza zostawać będzie na czas oznaczony w rękach Prezydenta Związku Mexykańskiego. Jednakże podlega ón oskarzeniu. Wszystkie dotychczasowe długi tych prowincyy przeymie i obliczy Związek. Podług urzędowego doniesienia Mexykańskiego Sekretarza Stanu także Związek Guatymali, S. Salvador i t. d. istnieie oddzielnie pod nazwiskiem »Rzeczypospolitych Zjednoczonych prowincyy środkowey Ameryki, rządzoney Kongressem, Władzą wykonawczą i t. d.«

Brazyliia i Portugaliia.

Gazeta giełdy Hamburskiey odebrała do umieszczenia pod d. 16tym Lutego następuiące obwieszczenie:

»J. A. Ramos Nobre sprawuiący interesa Króla Jmci Naywiernieyszego, podaię do powszechney wiadomości, że Król Zjednoczonych Państw Portugalii, Brazylii i Algarbii nie uzna ani wykona żadnych traktatów lub zobowiązań, które zawrze teraźnieyszy rewolucyyny Rząd Rio-de-Janeirski celem zaciągnienia pożyczki, i owszem wszelkie związki podobnego rodzaiu iakąbądź miałyby porękoymią lub hypotekę uważać będzie Król Jmć za nieistnące i nieważne.«

»Tenże obwieszcza oraz, że drzewo Pernambuckie, piasek złoty i drogie kamienie Brazylii są artykułami wyłącznie do Korony Portugalskiey należącemi, a JKMość każdego czasu upomnió się o nie może, gdyby sprzedane zostały nie na zlecenie lub korzyść Jego Rządu; a przeto także uważać będzie każdy kontrakt na pożyczkę iako przeciwny prawu, gdy na zastaw poda przedmioty będące iako *Regale*, wyłączną własnością Króla Jmci naywiernieyszego.«

Hiszpaniia.

Doniesienia telegraficzne posłane d. 10go Lutego od Francuzkiego Posła z Madrytu do Ministra Spraw Zagranicznych do Paryża uwiadomiaią, że Król Hiszpański wydał wyrok, mocą którego pozwolony został z wszystkiemi narodami wolny handel osadom Hiszpańskim, a to za iednakową opłatą.

Na zdanie sprawy naywyższey Rady woienney postanowił Król ze względu na galerowych niewolników, ażeby ci, którzy upłynionego Lipca i Sierpnia umieszczeni byli w woysku rewolucyynem, a teraz są lub poymani, lub się rozeszli po kraiu, ścigani byli od Sądów sprawiedliwości i od władz innych. Poymani odesłani będą znowu do galer. Czas, który w woysku przepędzili, nie będzie im rachowany do lat kary, a oprócz tego podlegać ieszcze muszą karom na które przez postępki swoie w czasie służby woyskowey zawinić mogli. Przeciwnie, ci galerowi Niewolnicy, którzy byli wypuszczeni, albo uszedłszy z więzienia wstąpili w szeregi rojalistyczne i służyli w woysku rojalistycznem, maiąc sobie za to obiecane przebaczenie dawnieyszych występków, mogą ieżeli żadnych wielkich zbrodni nie popełnili, tak długo służyć w woysku, dopóki nie wyydzie czas, na który skazani byli do galer; poczém zostaną wolnymi.

Ci zaś, co służąc wprawdzie w woysku rojalistycznem popełnili występek rokoszu, odesłani będą do galer, ale z lat ich kary odtrącone zostaną lata ich woyskowey służby.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Oto iest główna treść Mowy*) mianéy przez P. Canninga na posiedzeniu Izby Niższéy d. 3. Lutego, podczas obradowania nad ułożeniem dziękczynnego adressu na Mowę Królewską:

---

*) Robiemy tu uwagę, że Mowa ta iest odpowiednią na burzliwą i haniebną dyatrybę P. Brougham a.

Powiedziawszy kilka pochlebnych wyrazów Członkom, którzy przełożyli i wspierali Adres do Króla (PP. Rowland, Hill i Daly) tak prowadził rzecz daley P. Canning:

»Nie iest to pora roztrząsać teraz politykę, którey Rząd nasz trzymał się podczas woyny Hiszpańskiey. Równie każdy mi tu przyzna, że Król w Mowie Swoiey tyle tylko powiedział w tym przedmiocie, ile potrzeba było powiedzieć stósownie do adressu, który roku upłynionego przyięty od znaczney większości Izby, złożony był u stóp Tronu, a w którym wyrzeczony systemat neutralności przez JKMość przyięty, zyskał ogólną pochwałę kraiu. Ponieważ zdarzenia, które spowodowały ten adres, osiągnięty cel zamierzony, było niepodobną rzeczą pokryć ie milczeniem, ani nie można było mówić o nich takim sposobem, aby nie dać powodu do odnowienia zadawnioney sprzeczki. Nie sądzę się być powołanym robić uwagi po czcigodnym Mowcu wspieraiącym adres, ponieważ w ustach iego mogły one brzmić lepiey, niżeli z moich.*) Nie myślę szydzić z nieszczęśliwych, ani zarzucać im braku przymiotów, któreby im mogły były ziednać zwycięztwo. Nie myślę tym, którzy zniweczeniem wszystkich nadziei swoich, w opłakanym znaydnią się stanie, przypisywać błędów, wypływaiących z samego ich systematu, wszakże podług moiego przekonania, ani cnoty, ani talenta iedney lub drugiey osoby, nie mogłyby były tym błędom zapobiedz. Byłoto bezwątpienia iednym z ważnych powodów wskazuiących Ministrom JKMci tor postępowania. Powodzenie sprawy Konstytucyyney zależało od okoliczności, o których za obwodem Hiszpanii sądzić nie było można; nie wiedziano powszechnie, iaką pomoc znaydzie ta sprawa w skłonnościach i przyzwyczaieniach Ludu. Nie chcę ia tu powtarzać rzeczy wiadomych, które o wspomnioney pomocy wątpić mi kazały, ani myślę rozszerzać się nad tem, przez co zastósowanie Konstytucyynego systematu do Monarchicznego i Katolickiego systematu Hiszpanii było niepodobnem. Systemat ten obalony został, Hiszpaniia powróciła do innego, lecz nie wypada mi określać go tu; tyle iednak powiedzieć mogę, iż ani krew, ani skarby Anglii nie przyczyniały się do przywrócenia teraźnieyszego stanu rzeczy w Hiszpanii. P. Brougham twierdzi, że nie tylko orężem powinniśmy byli dawać pomoc Hiszpanom, ale trzeba było przekonać ich oraz, iak gorliwie byliśmy do ich sprawy przywiązani; lecz podobnych uczuć nie potrafią wpaiać cudzoziemcy. Poznawszy główną przeszkodę, to iest, oboiętność Ludu dla systematu Konstytucyynego, możnaż było sądzić, ażeby pomoc z zagranicy co innego sprawić mogła, iak przydłużenie woyny, którey koniec zawsze byłby iednakowy?«

»Mowca (P. Brougham) połączył sprawę Hiszpanii z innym ieszcze przedmiotem, którym zaymować się bezpośrednio, dotąd nam ieszcze nie wypada. Jest to przedmiot o Osadach. Oświadcza ón, że mimo całego natężenia swoiego rozumu poiąć nie może, iaka iest różnica między obudwoma przypadkami i iak ci, którzy nie opierali się zaięciu Hiszpanii, mogą nadawać sobie prawo do opierania się podbiciu osad. Prawda, nie chcieliśmy mięszać się do woyny Hiszpańskiey, ponieważ korzyści nasze nie wymagały tego. Podług tychże samych zasad działać będziemy w sporach Hiszpanii z iey osadami. Żadne Mocarstwo nie ma praw w kłótniach Osad z kraiem macierzystym działać podług własnego uroienia; lecz bezwątpienia i Osady nie maią prawa żądać, ażeby ie Mocarstwa inne uznały. Ani wątpić, że Rząd żaden zostaiący w przyiacielskich stosunkach z kraiem macierzystym, nie powinien uznawać Osad rozrywaiących dawne swoie ogniwa, wszakże byłoby to tylko zachęceniem do powstania. Nakoniec trudno iest to rzeczą oznaczyć porę, w któreyby czyn takowy, bez popełnienia niesprawiedliwości, mógł nastąpić, i okoliczności, któreby ten czyn usprawiedliwiały: iednakże iest to pytanie, które nie może być rozwiązane podług stanu rzeczy w Hiszpanii. Nie idzie tu o rozstrzygnienie między dowolną władzą panuiącą teraz na półwyspie i umiarkowaną Demokracyią będącą systematem Konstytucyi Stanów; chcąc wiedzieć, czy czas nadszedł, albo kiedy ón się zbliży, aby uznać można niepodległość Osad, należy bez względu na wewnętrzne sprawy Hiszpanii (*internal concerns*) zastanowić się nad stanem samychże Osad. Gdybyśmy tak z innemi postępowali, iak z nami sobie postępowano, nie działalibyśmy tak bardzo sumiennie. Inne Mocarstwa były daleko mniey sumiennemi i uznały niepodległość naszych Amerykańskich osad, a nawet zawierały z niemi związki; my zaś, miasto, cośmy się mieli tak zachowywać, iak się przeciw nam zachowywano, poszliśmy przeciwną koleią zgadzaiącą się bardziey z moralnością i ze zdrową polityką; o gdyby też byli i inni tak z nami postąpili. P. Brougham mówił z pochwałą o akcie urzędowym (w poselstwie Prezydenta Sta-

*) P. Daly powstawał mocno na słaby opor Hiszpanów przeciw wkroczeniu woyska Francuzkiego.

nówZjednoczonychAmerykipółnocnéy) który wyszedł z tamtéy strony zaatlantyckiego Oceanu. Z mieyscami niektóremi rzeczonego aktu urzędowego zupełnie się zgadzam, atoli względem innych mam całkiem inne zdanie. Przyznaię i ieszcze przed wydaniem Poselstwa oświadczyłem, że żadnemu zagranicznemu Narodowi nie powinno być wolno mięszać się do sporów Hiszpanii z iéy Osadami, lecz na to przystać nie mogę, ażeby kray macierzysty nie miał mieć prawa zdobycia przemocą osad swoich. (Tu niektórzy Członkowie *Izby* zrobili P. Canningowi tę słuszną uwagę, że tego ostatniego twierdzenia nie było w Poselstwie Prezydenta.) — Tę przynaymniéy myśl wkłada P. Brougham w iedno dwuznaczne mieysce mowy Prezydenta i dla tego ie chwali. Ia z moiéy strony iestem przekonany, że obce Rządy nie maią prawa mięszania się w stosunki kraiu macierzystego z Osadami, ale równie przekonany iestem, że kray macierzysty może zdobywać ie powtórnie mocą oręża, a my sami, choćby nawet ani fizycznie, ani moralnie nie było podobieństwem do prawdy, że Rząd macierzysty zechce użyć tego prawa, postąpilibyśmy sobie nierzetelnie, niesprawiedliwie i niewspaniale (ieżeli w polityce użyć można tego wyrazu), gdybyśmy zawczesno pośpieszyli się z krokami, które nam powyższe twierdzenie poddaie. Dopokąd Hiszpaniia napełniona była zewnętrznym nieprzyiacielem, albo raczéy niszczona woyną domową, w któréy iedno stronnictwo powołało obcych na pomoc, nie można było bez nadwerężenia wszelkich względów, rozstrzygać zawczesno los iéy osadniczych posiadłości. Chociażby ta zwłoka była nam szkodliwą, iabym przecież tego nie żałował, ponieważ sądziłem to być obowiązkiem sprawiedliwości i rzetelności czekać, dopóki się Hiszpaniia po tylu ucierpianych burzach nie wzmocni, nim można będzie oświadczyć się względem stanowczego oddzielenia się iéy Osad. Przed dziesięcią miesiącami oznaymiono w iednym dokumencie przełożonym Izbie, że czas i wypadki rozstrzygnęły iuż to odłączenie się Osad, wszelako zupełne uznanie ich niepodległości może być przyśpieszone lub opoźnione rozmaitemi okolicznościami, a nareszcie przez postępy poiedyńczych nowych Państw utwierdzaiących swoie wewnętrzne Rządy. Teraz, kiedy Hiszpaniia odzyskała iuż siły swoie ile mogła, zapowiedział nam Król Jmć, że sam sobie zostawia wolność użycia środków, iakie poczyta za naystósowniejsze do stanu Osad i korzyści własnych Swoich poddanych. Pan Brougham wie tak dobrze, iak i ia, że Król nie chciał przystać na to, ażeby co się tycze Osad Hiszpańskich, naradzał się z innemi Mocarstwami, iak ma sobie postąpić; chce ón owszém sam rozstrzygnąć tę sprawę, przyczém radzić się będzie iedynie korzyści Ludu Swoiego i tego, co podług swoiego rozsądku poczyta za zgodne z prawami i obowiąskami Swoiemi. Możesz Naród więcéy czego żądać? Odwołuię się do wszystkich przytomnych, a nawet i do życzących sobie naygorliwiéy uznania osad, czyliż wewnętrznie nie są przekonani, że z równą roztropnością, iak i szlachetnością postępuiemy sobie, zostawuiąc Hiszpanii czas, korzyść i dobroczynną rolę, ażeby sama dała z siebie przykład w uznaniu niepodległości osad, wszakże prędzéy, czy poźniey muszą to nakoniec wszystkie Rządy uczynić. Jeżeli Hiszpaniia z tego użytkować zechce, wyświadczymy osadom daleko większą przysługę, niżeli oddzielném uznaniem; ieżeli mądrych Hiszpaniia rad nie usłucha, nasze uznanie będzie miało tém więcéy ważności i dzielności, im było rozważnieysze i prawnieysze. Już uczyniono Hiszpanii przełożenie w tym względzie; gdy otrzymamy iéy odpowiedź, wyraźniéy będziemy mogli oświadczyć się w téy mierze. — Ponieważ przedmiot, o którym tu mowiłem, zaymnie teraz pierwsze mieysce w uczuciach i życzeniach Narodu, osądziłem, że mi zamilczeć o nim w Izbie nie wypadało.«

(*Ciąg dalszy nastąpi.*)

Król Jmć opuścił d. 12. z. m. Windsor. Zdrowie Jego coraz w lepszym znayduie się stanie.

Gazeta Dworska donosi o mianowaniu Biskupa Glocesterskiego Dr. Ryder na Biskupa Lichfieldu i Coventry; o potwierdzeniu Lordów Admiralicyi na ich godność; o mianowaniu P. Chennery na rezyduiącego Kommissarza w Hiszpanii i o załagodzeniu obopólnych roszczeń Angielskich i Hiszpańskich poddanych.

JKMość mianować raczył Lorda Gifford (byłego głównego Adwokata) Wice-Prezydentem (*Deputy-Speaker*) Izby Wyższey Parlamentu.

Dowiaduiemy się z ostatnich wiadomości nadeszłych z Zachodnich Indyy, że przeszkodzono powstaniu kolorowéy ludności Martyniki poymaniem i uwięzieniem wielkiéy liczby podeyrzanych.

Dnia 16go Grudnia przybył Admirał Sir Lawrence Halsted na 74działowym okręcie »Isis« do Portroyal do Jamaiki; codzien-

nie spodziewaią się pięciu innych woiennych okrętów z 7mym i 42gim pułkim na pokładzie.

Francyia.

Król Jmó nadać raczył Hrabiemu Amarante Wielki Krzyż, a Hrabiemu Vila-Real-Souza Krzyż Kommandorski orderu Ś. Ludwika. Przypominamy sobie, ile ci wyszczególnieni mężowie przyczynili się do obalenia rewolucyynego systematu w Portugalii.

Dziennik Rozpraw umieściwszy telegraficzne doniesienie z Madrytu dodaie oraz, że podpisano Ugodę, tyczącą się pobytu woyska Francuzkiego w Hiszpanii. Ugoda ta, ukończeniem sprawy o zdobyczach morskich i uznanie Francuzkich roszczeń 34 milionów załatwia wszelkie prywatne interesa z Hiszpanią.

Jenerał Morillo przybył do Tours, gdzie przepędzić myśli iednę część swoiego wygnania.

Sąd Kassacyyny skassował trzy wyroki drugiego Sądu woiennego dywizyi Wschodnich Pireneów w Perpignan, który względem oskarżonych Carrela, Bazyi i Pagesa, iako iuż nie woyskowych, gdy wstąpili pod sztandary Hiszpańskich rewolucyionistów, oświadczył się Sądem niewłaściwym. Tenże Sąd Kassacyyny odesłał oskarżonych przed pierwszy Sąd woienny w Perpignan. Odrzucono prośbę dwudziestu ieden innych zbiegów, których skazał na śmierć ten sam drugi Sąd woienny.

Włochy.

Jéy Królewska Mość Xiężna Modeny powiła szczęśliwie Xiężniczkę d. 13. Lutego między 5tą i 6tą godziną. Nowo narodzona dostało na chrzcie imiona: Maryia, Beatryka, Anna, Franciszka.

Podług zapewnienia Dziennika Rzymskiego z d. 11. Lutego Oyciec S. codzień przychodzi bardziey do zdrowia. Daie znowu częste posłuchania.

Obraz Króla Angielskiego przeznaczony od tego Monarchy Kardynałowi Consalvi, przywieziono do Rzymu w dzień po iego śmierci.

Niemcy.

W Gazetach Stuttgarckich umieszczony iest wyrok Królewski, mocą którego posiedzenia Stanów z d. 1. Marca odłożone zostały na d. 21. Kwietnia, ponieważ Kommissyia wyznaczona do przeglądania etatu finansowego od 1823 do 1826 roku nie ukończyła dotąd prac swoich.

Królestwo Polskie.

— *Z Warszawy.* —

Dnia 19. z. m. w sali Marywilskiéy odbył się Seymik Powiatu Warszawskiego. Marszałkiem był JW. Florian Znamirowski, Sędzia Pokoiu. Assessorami: JWW. Bieńkowski, Sędzia Trybunału naywyższéy Instancyi i Alex: Szymanowski. Sekretarzem W. Ludwik Lutostański, Obrońca. Obrani zostali większością głosów Członkami Rady Woiewódzkiey: JWW. Marszałek Seymiku i Staszewski, Sędzia Pokoiu.

Ogłoszoném zostało postanowienie JO. Xięcia Namiestnika Król: ustanawiaiące, że nim ogólne dzieło urządzeń karnych Skarbowych zostanie wygotowaném, przemycaiący trunki kraiowe do miast, w których dochód onych przez Administracyią Rządową na rzecz Skarbu iest pobieranym, oprócz utraty przedmiotu przemyconego, opłacą podwóyną wartość onego, a ieśli kto dla ubóstwa nie iest w stanie opłacić, osadzony będzie w areszcie.

Rossyia.

Wiadomości z Petersburga donoszą, co następuie, pod d. 30tym Stycznia: »Cesarz Jegomość rozdał wielu zasłużonym Oficerom 21,000 włók ziemi nieuprawnéy w Gubernii Saratowskiéy, Bessarabskiéy, Krymskiéy i t. d. — Robią plan połączenia Baltyckiego morza z rzeką Memel, a przez nią także z rzeką Windawą, przezco handel Libawii wieleby zyskał. Na wykonanie tego przedsięwzięcia wyznaczono dosyć znaczną summę, a Majorowi Rokasowskiemu kazano iuż zatrudnić się wymiarem. — Ukaz Cesarski wydany dnia 29go Grudnia r. z. zawiera nowe podwyższenia płac w urzędach kameralnych wszystkich Guberniy, wyiąwszy Sybiryyską wynoszącą 3 mil. 961755 rubli. — Podług spisu urzędowego ogłoszonego przez Święty Synod urodziło się r. 1821 w całém Państwie milion 545679 ludzi mniey o 24720 niżeli w roku 1820. Umarło 945088 osob, więcey o 27408 niżeli roku 1820. Między zmarłymi więcey iak 700 dożyło lat 100, 120 dożyło lat 110, 78 lat 115, 49 lat 120, 16 lat 125, 5 lat 130, ieden człowiek miał blisko lat 150 a drugi, co iest rzeczą zadziwiaiącą miał niedaleko lat 155. — Mamy tu ciągle nader łagodną zimę.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk J. J. Pillera.